Ročník XI. — Číslo 25. Kvasilov dne 4. července 1936. Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. 35 gr.

Rukopisy se nevracejí.

Snažme se vštípiti dorostu občanstva správné pojmy o tom, co je čest a je ctné, v čem pravá sláva záleží. Bernard Bolzano.

*

Cit národní a cit lidskosti se doplňují. Jsou dvěma stranami téže ryzí, zlaté medaile. Dr. Edvard Beneš.

Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Josef Malinský.

Hospodářská škola.

Když přišel poslední den školního roku a došlo k loučení s těmi, kteří školu opouštěli, pomyslel jsem si: no, dobře, a co teď s tou mládeží? Jsem si jist, že toto mladé naše pokolení jistě ve svých hlavičkách též přemýšlelo, co bude s nimi.

Tuto otázku má jim zodpověděti otec nebo matka, ale tito jsou častokráte bezradní. Mnozí odbydou svou povinnost k dětem tak, že jim v budoucnu odkážou několik morgů orné půdy, považujíce tím celou otázku zajištění existence dítěte za vyřízenou. Jsou ovšem i jiní, kteří přemýšlí jinak, ale většinou se dětem připravovala budoucnost, podle starého receptu. Bylo a jest u nás zvykem, snad od usazení naši menšiny na Volyni, že se dávaly morgy a tím se zajišťovalo mladá generace materiélně. Je nutno konečně, abychom v tomto směru provedli určitou korekci a rozhodně pozměnili své názory a stali se více dobovými, pokrokovějšími.

Přiznejme si, že právě dnes koupě pozemků není nejvhodnějším uložením kapitálu a tedy špatným zajištěním budoucnosti dětí a to proto, že zemědělství je málo rentabilní. Jest tedy nutno tuto rentabilitu zvyšiti, neboť — přes všechny nepříznivé úvahy — zůstává nezměněnou skutečnost, že jsme menšinou ve velké většině zemědělskou.

Chceme-li z našich pozemků více vytěžiti musíme naše polnosti docela jinak živiti, než tomu bylo dosud. Vím, že mnozí z čtenářů budou kritikovati a odsuzovati tento názor, jistě najdou se i tací, kteří řeknou, že jsou osvědčenými hospodáři a pisatel je laikem, který ničemu nic nerozumí, a chce nás učit. Odpusťte není tomu tak. Tím ovšem nechci říci, že se budu hněvat — ne. Přeji si v zájmu naši menšiny, aby bylo poslechnuto a akce, o které se níže zmíním a která byla již na valné schůzi matiční v Mirohošti referována, byla provedena. Protože tento krok pokládám za životní pro nás jako menšinu, poznovu se k věci vracím.

Tedy krátce řečeno: co chci? Chci, aby morg našeho pozemku dával každému našemu krajanu o 50 proc. více důchodu, než dává dosud. To se dá docíliti jen tehdy přizpůsobíme-li se moderními a racionelnímu hospodaření, čili zdokonalíme-li dosavádní náš systém hospodaření. Nestačí, abychom vydali určitou knížku, která by tento systém moderního hospodaření vysvětlila a tím problém pro nás tak důležitý, pokladali za vyřízený. Tato změna v našem hospodaření potřebuje praktického úkazu a praktického přesvědčení.

K tomuto účeli je nutno založiti hospodářskou školu, kterou by navštěvovalo naše mladé pokolení selské, určené k hospodaření na majetcích svých otců. Na pokusném statku při škole budou prováděny všechny osvědčené změny a zlepšení, které budou posluchačům náležitě vykládány, aby — až se vrátí domů — tyto uplatnili ve svém hospodářském podniku. Dnes hospodář musí rozuměti všemu, co s hospodářstvím spojeno jest a, chce-li obstáti v dnešní soutěži, musí býti odborně vzdělán. Kde těchto vědomostí může nabýti? Pouze v učilištích odborných, čili ve školách hospodářských, ať už jsou toho či jiného jména.

Dosud jsem mluvil o rodu mužském, ale i naše hospodyně se musí — chtíc nechtíc—zmodernisovati. Bude toho vyžadovati doba a mladá mužská generace, která bude od své družky života vymáhati spolupráci ve svém úsilí o pokrokové hospodaření. Tedy též hospodyňska škola.

Konečně to přijde samo sebou, hnemeli jednou s otázkou hospodářské školy.

K založení hospodářské školy musíme vypnouti všechny síly a nelitovati obětí. Nesmíme v tomto případě spoléhati na žádnou pomoc od nikoho, poněvadž ty doby již minuly, kdy jsme mohli spoléhati na strýčka z Ameriky. Kažký z nás nechť přispěje na tak velice důležitou věc vloženým kapitálem, který přinese nám jako ceku užitek nejen pro dnešek, ale i pro příště, poněvadž škola již založená bude ve své modernisaci pokračovati.

Nechť každý dobrý krajan a krajanka propaguje všude mezi svými myšlenku založení české hospodářské školy na Volyni.

Adresujte každý na Českou matici školskou v Lucku, jakým obnosem bys se zúčastnil — ve formě půjčky — založení hospodářské školy.

Se svym rozhodnutím si pospěš, poněvadž problém tento jest nanejvýše aktuální.

Po zkušenostech se sankcemi.

V Ženevě bude diskutováno v Radě a zejména ve Shromáždění Společnosti národů o fundamentálních tématech jednak aktuálních, jednak zásadních. Některé informace připravují na to, že řešení buda pravděpodobně odkládáno na podzim, do zářijového zasedání Společnosti národů.

Bude dramatické jednání za kulisami o Habeši. O to se přičinil osobně něguš, jenž přijel v pátek do Ženevy, kde se mu dostalo demonstrativního uvítání obecenstvem. Jelikož anexe Habeše nebude uznána, něguš zůstává i nadále suverénem. Dokazuje, že jím není jen formálně, nýbrž že existuje v Habeši skutečná vlada, která má vliv na polovinu území a organisuje obranu proti Italii. Takové ujištění neplatí ovšem doslova, třebaže je jisto, že Italie bude míti ještě dosti starostí s „pacifikací" celého habešského území. Skutečnost, že sankce byly rozhodujícími mocnostmi, t. j. Anglií a Francií zrušeny, vede k závěru, že něguš může dociliti v Ženevě úspěchu povíce negativního: že totiž bude asi znemožněno, aby se mluvilo veřejně o otázce uznání italské svrchnosti nad Habeší.

Italie se zatím spokojuje tím, že anexe uznána nebude ať tou či onou formou. Nebyla dosud uznána anexe Mandžuska Japonskem, které přes to zůstává držitelem této někdejší čínské provincie. Italie je ochotna se smířiti i s „morální důtkou," spolehajíc na čas, jenž podle názoru římských činitelů pracuje v oblasti východoafrické pro ni.

Anglie a Angličani jsou odhodláni spolknouti tento neúspěch — britská politika, podobně jako vatikánská se nedělá ze dne na den. Třebaže přestyž Anglie byla citelně zasažena, o přátelství mocné říše se uchází stejně Německo jako Italie. Neboť nepovolni Angličani, kteří poznali, že byli před-

stižení ve zbrojení pozemním a námořním, se budou chtíti brzy vyrovnati, disponujíce vydatnými finančními prostředky.

Nepříznivá zkušenost s projednáváním konfliktu italsko-habešského bude nyní vážnou politikou pro státy mírové fronty, aby nepřipustily jakékoliv oslabení autority Společnosti národů, kterou by musela osvědčiti v případě, že by hrozilo nebezpečí útočné akce na pevnině evropské. Objevují se podněty, aby v Ženevě bylo jednáno o tak zvané reformě Společnosti národů.

„N. O."

Spolkový věstník

Dne 27. června t. r. v hodinách odpoledních zemřel bývalý předseda Odboru České matice školské v Lucku pan Václav Kopta.

Odbor ČMŠ v Lucku touto cestou rodině zesnulého vyjadřuje svoji hlubokou soustrast.

Seznam sbírek

ve prospěch české matice školské a jejího školství, obdržených od 1. do 30. dubna 1936.

1. Při valné schůzi odboru ČMŠ. v Malíně ve prospěch Matice věnovali: J. Krámský zl. 2. J. Pospíšil zl. 2. J. Madéra zl. 2. J. F. Činka zl. 1. A. Činková zl. 1. Úhrnem zl. 8

2. Odbor ČMŠ. ve Straklově zaslal sbírku podniknutou při Masarykově slavnosti v obnose zl. 18

3. Odbor ČMŠ. v Chomoutech zaslal sbírku podniknutou u příležitosti Masarykovych narozenin v obnose zl. 24.

4. Odbor ČMŠ. v Mirotíně zaslal sbírku podniknutou při Masarykově slavnosti v obnose zl. 24 50

5. Varšavští krajané věnují ve prospěch Matice zl. 29, a podporu pro žáka na učitelském ústavě v obnose zl. 25. Úhrnem obdrženo zl. 54

6 Sdružení Československé mládeže v Sedmihranech zaslalo sbírku podniknutou pp. L. Mastným a E. Kadeřábkem po divadelním představení v obnose zl. 13.20.

7. Sdružení Československé mládeže v Kněhinkách věnuje ve prospěch Matice z divadla zl. 60.

Úhrnem obdrženo: zl. 201 70

Všem dárcům jakož i pořadatelům a iniciátorům sbírek co nejsrdečněji děkuje

Správa České matice školské v Polsku.

Dopisy.

Z Omelanštiny.

Hrušvický mladý baťuška pořádal již několik výprav do Počajeva, kterých se též zúčastnily ve větším počtu Češi. Je to krásný výlet a požitečná zábava. Dokonce i bez „kvatyrky". V neděli brzičko ráno se sejdou výletníci na silnici v Omelanštině, kde má již čekat předem objednané auto, zde nasedají a jedou Dubno—Křemenec až Počajevská Lavra.

Cestou jest krásný pohled na vlnité lány obilí, ostrůvky lesa, roztroušená obytná stavení „chutorů". Jinde zase vesnice domek k domku se krčící, tiše plynoucí řeky myjí rychle jedoucí auto zanechávaje trvalý dojem na dlouho — snad na celý život.

K pohoří, jež obklopuje Křemenec se auto rychlým tempem blíží V jíždějícím do Křemence jako by kynula na pozdrav hora Bony se starými zříceninami hradu. A již máme Křemenec za sebou a stále na obzoru je vidět Počajevskou Lavru. Po krátkém kodrcání na kostrbaté, nikde neopravované silnici stojí auto před Lavrou a výletníci jdou do nádherného chrámu, chlouby to všech pravoslavných, se zúčastniti služby boží.

Zde již dále nemíním popisovat Lavru s jejími vzácnostmi a památkami ani službu boží i zpěvy, aby se neřeklo, že chci být nějakým agitátorem pravoslavným, poněvadž jsme různého náboženství, ale žijeme společně na Volyni, kterou tak málo známe.

Nemyslíte, že by cosi takového se mohlo častěji pořádat za účelem poznání Volyně? Každá víska má cosi zajímavého. V mnoha městech, jako např. Dubno, Luck, Olyka, jsou staré zámky a jiné památky, o nichž my tak málo víme. Pro nás Čechy jest vzácnou památná mohyla padlých českých hrdinů u Zborova, kde poprvé po 300 letech Češi zvítězily nad tyranem. Mnohý ani neví, kde vlastně ten Zborov je.

Byla by to zajisté lepší zábava v teplých nedělních a svátečních dnech, než vysedávat v dusných hospodách při „dardě" a „ferblu", kde se udělují tituly všech druhů hovězího a vepřového dobytka.

Nemyslíte krajané, že by se mohly pořádat takové výlety?

Lípa.

Pozn. redakce. Pisatel tohoto dopisu jest na omylu, domnívá li se, že popsání krásy Počajevské Lavry by mu bylo vytykáno, jako „agitace pro pravoslaví". Historické památky s uměleckými poklady zůstanou pro každého člověka, jenž dovede ocenit krásnou věc, právě jen krásnou věcí, bez ohledu na to, v jakém náboženském kultu vznikla. — S uhlasíme úplně s pisatelem, že krajané volyňští málo znají Volyň a že pořádáním výletů lze ne ušlechtileji ztrávit volný nedělní čas. Mají zde široké pole působnosti Odbory ČMŠ, Školské jednoty, Hasičské sbory, Odbory ČMŠ a jiné naše spolky, které tyto výlety povinny jsou organisovati.

—o—

Kronika.

Polsko zrušilo protiitalské sankce.

Polská delegace na Shromáždění Společnosti národů doručila předsedovi Rady dopis min. zahraničí J. Becka, v němž polská vláda oznamuje zrušení sankcí protiitalských.

V dopise se praví m. j.: Sankce zavedla každá vláda suverenním rozhodnutím ve spojitosti s vykonáváním článku 16 paktu, nedá se tedy upříti, že rozhodnutí o zrušení sankcí vyplývati musí rovněž ze suverenity každého jednotlivého státu — člena Společnosti národů.

Státy jsoucí členy Společnosti národů podnikly společnou akci za účelem zastavení válečných kroků v naději přivedení mírového vyřízení sporu — Vzhledem k posledním událostem jsme nuceni však konstatovati, že naše společné úsilí skončilo kolektivním neúspěchem.

Nařízení, která jsme společně vydali, nebosáhly svého cíle a ukázavše se nepůsobivými staly se nepotřebné, pakli by byly sankce mimo to udrženy, přibraly by, dle mínění vlády polské, rázu trestního, co by vybočovalo za článek 16. paktu.

Všechny tyto motivy od jisté doby přiváděly vládu polskou k náhledu, že nařízení která zavedl, ztratily smysl svého bytí. Vláda polská zdržela se však až do přítomné chvíle se zrušením těchto nařízení z ohledu na jiné členy Rady ve spojitosti se schválením u posledně Radou resolucí.

Vláda polská považuje však, že přišla chvíle uvědomiti jiné členy Rady o svém rozhodnutí zrušiti nařízení, která vydala ve spojitosti s uplatňováním článku 16.

Avšak s druhé strany chtěl bych prohlásiti, že tento neúspěch společné akce neoslabí vůli mé vlády zúčastniti se každého úsilí Společnosti národů jako prostředku mezinárodní spolupráce."

Uctění památky hrdinného wójta.

Ve vsi Nowosielce p. w. przeworského konala se 20. VI. t. r. slavnost posvěcení vrchu, nasypaného místním obyvatelstvem k uctění památky hrdinného wójta této vesnice, Michala Pyrza, který ubránil v r. 1642 svou rodinnou vísku a kostel před hordami tatarského chána Kantymíra.

Slavnosti, která byla ohromnou manifestací vojenskou a selskou, zúčastnil se vůdce armády gen. Rydz-Śmigły.

Zasedání Společnosti národů zahájeno.

16. zasedání Shromáždění Společnosti národů zahájil ministr Eden ve funkci předsedy Rady. Eden přečetl list presidenta Čsl. republiky dr. Beneše, týkající se složení předsednické funkce Shromáždění. Potom Eden promluvil o díle presidenta dr. Beneše pro Společnost národů a vyslovil politování, že dr. Beneš nemůže pokra-

čovati ve své ženevské práci. Dr. Eduard Beneš — pravil Eden — podal důkaz, že je jedním z největších zástánců ženevské instituce, Dále ministr Eden navrhl, aby Shromáždění Společnosti národů zaslalo presidentu dr. Benešovi telegram, ve kterém vezme na vědomí jeho rozhodnutí a vysloví hlubokou lítost nad resignací dr. Beneše z předsednictví Shromáždění. V tomto telegramu Shromáždění vyslovuje úctu a vděčnost presidentu dr. Benešovi za dílo, jež dr. Beneš vykonal pro Společnost národů.

Při volbě nového předsedy dostal belgický ministerský předseda Van Zeeland 47 z 50 hlasů. Van Zeeland se ujal slova a zdůraznil vážnost okamžiku, že dnes by stačil jakýkoliv omyl nebo předčasné gesto, aby věc Společnosti národů dopadla špatně.

Skandal při příchodu něguše.

Před prohlášením Haile Selasie ve Shromáždění Společnosti národů způsobili italští novináři velký skandál přímo ve schůzi Shromáždění pískáním a křikem nadávek na Haile Selasie.

Čína objednala v Německu za 100 milionů dolarů zbraní a střeliva.

Tokijský zpravodaj maďarského tisku hlásí, že podle japonské zprávy ze Šanghaje zmocněnci čínského vojska objednali v Německu za sto milionů dolarů zbraní a střeliva. Technickou část smlouvy, která byla podepsána již v květnu, ujednal generál Reichenau, bezprostředně s nankingskou vládou. Japonci vědě i o tomto jednání již od jeho začátku a jeho průběh bedlivě sledovali. Tento velký obchod prý však schvalovali, a to proto, poněvadž nejde o zbraně nejnovějšího typu, takže vyzbrojení čínského vojska zbraněmi, v Německu koupenými nebude pro Japonce nebezpečné.

V Palestině ještě není klid.

Ve městech je sice jakýsi klid, avšak na venkově a na velkých silnicích dochází stále k útokům. Železnice jsou bedlivě střeženy a úřady opevňují osamocená místa. Židé prohlašují, že se chtějí hájiti sami ozbrojeni u rukou. Arabští vůdcové zaslali pěti musulmanským hlavám států telegramy s žádostí, aby zakročily v jejich prospěch a zachránily moslimská posvátná místa od sežidovštění (judaisace). Jeden list píše, že Arabové odmítnou uznati britský mandát nad Palestinou.

Židovský velkomlýn v Jerusalemě, náležející společnosti Palestine Land Development Company, byl včera zapálen. Zajordánské pohraniční oddíly zranily o údolí Jordánu jednoho Araba a další dva zajaly. Při tom zabavily čtyři pušky a 500 nábojů. Podle dosavadních údajů činí ztráty arabských záškodníků za vojenských operací v horách 64 mrtvých.

Prohlášení Roosevelta kandidátem demokratů.

Jak bylo s jistotou očekáváno, byl president Roosevelt jednomyslně zvolen aklamací demokratickou konvencí za demokratického kandidáta pro příští presidentské volby ve Spojených státech. Po řeči soudce Macka, který první jmenování Roosevelto navrhl, a po bouřlivých ovacích, které trvaly po celou hodinu, bylo proneseno neméně než 60 řečí v jeho prospěch. President se dostaví osobně na demokratickou konvenci, kde pronese řeč, v níž přijme svoji kandidaturu. Úřady učinily veškera opatření, aby zaručily tajnost cesty i způsobu, kterým se president Roosevelt na shromáždění dostaví. Byla ustavena zvláštní armáda 700 policistů, vyzbrojených kromě obvyklé výzbroje ještě vojenskými puškami a kulomety, kteří budou sloužiti za osobní stráž presidentovu.

Různé zprávy.

V Evropě byla za 1000 let 827krát válka.

Americký historik Pitrim A. Sorokin a jeho krajan generál Gelevin vypočetli, že za posledních tisíc let byla v evropských státech vedena válka 827krát. Ač třebas v tomto posledním tisíciletí nebyla Evropa zrovna územím nejuzavřenějším a ač se její hranice na východě a jihovýchodě občas poněkud měnily, a třebas i některé z jejích velkých národů dospěly teprve v posledních dobách k samostatným národům a politickým celkům, přec jen tu statistika mluví dosti evropský krvavou řečí a poskytuje otřesající obraz historie psané krví. Podle zmíněné statistiky vedla Francie za posledních tisíc let válku 185krát, Anglie 176krát, Rusko 151krát, Rakousko

---

16.

a lásky nepocítil. Měl smysl pro něhu a opravdovou krásu a bylo mu požitkem, mohl-li se dívati na sličnou ženu a oceňovati její půvaby. Setříti však dojem se své duše, pokaziti si obraz, jejž si v duchu o ženě utvořil, to nechtěl a k tomu se nikdy nepropůjčil.

Hraběnka zprvu synovce nechápala. Dotazovala se horlivě známých dám, neznají-li ony tajný román jeho — a že román má, chtěla přísahati. Když mimo pokrčení ramene ny nic se nedověděla, i své komorné se dotazovala, ovšem velmi opatrně, aby si nezadala. Věděla, že služebnictvo ví víc, než jejich páni, před těmi že nezůstane ukryto žádné tajemství, i kdyby se uzavíralo uzavíralo za pečlivě uzamčenými dveřmi. Bohužel, ani komorná neměla žádného tajemství v zásobě a hraběnka místo uspokojení téměř se na Artura hněvala. Což je tak málo sličný, má tak špatné jméno a špatný majetek, že oň ženy nestojí?

Byla uražena a nevědouc jiné příčiny, proč by její miláček byl tak nedoceněn, leč jeho dluhy, přemítala, jakým způsobem by mu pomohla. Sama mu najde nevěstu, která, by svým bohatstvím dodala jménu Arturovu lesku. Potom, až bude ženat, bohat, stane se zajímavějším a čeho neužil až dosud, užije potom. Můj Bože, řekla si ve své samotě,

13.

„Čtyři léta."

„Mluvíte tedy dobře francouzsky?"

„Zajisté. Proto jsem tam hlavně tak dlouho setrvala. V obchodu, v němž jsem byla zaměstnána, mluvilo se velmi správně, protože naši zákazníci náleželi povětšině předním pařížským rodinám a také mnoho šlechty k nám docházelo. S počátku mi bývalo úzko, protože jsem byla dříve na venkově, kde byla velmi špatná výslovnost, ale za několik měsíců nechtěl nikdo věřiti, že nejsem rozenou Pařížankou."

„Věřím, ani já bych jinak nesoudil. Byla jste asi zaměstnána v některém konfekčním závodě?"

„Nikoliv, jsem dcerou zahradníka a přidržela jsem se zaměstnání otcova. Do Paříže jsem šla, abych se zdokonalila ve vazačství a aranžování kytic."

„To je zajímavé, tedy jste jaksi květinovou umělkyní?"

„Do umělkyně mám sice daleko, ale kytici dovedu přece uvázati jako každý dovedný zahradník. Až si doma odpočinu, půjdu bez pochyby zase jinam, snad do Londýna nebo někam dále."

„Divím se stále více vaší odhodlanosti. Netušil jsem, jakých oborů se dámy chápají. Představovol jsem si vždy, že obchod květi-

131krát, Španělsko 75krát, Italie 35 krát, Německo 25krát a Holandsko 22krát. Ostatní menší cifry připadají ostatním evropským nebo bývalým evropským státům.

Výnosný Mont Blanc.

Švýcarské statistiky vypočítaly, že navštěvuje Mont Blanc s francouzské strany průměrně 410 000 turistů ročně, se švýcarské strany 350.000 turistů ročně a se strany italské 275.000 turistů ročně, teby celkem navštíví Mont Blanc ročně více jak milion turistů. Počítá-li se, že každý jednotlivý turista vydá při své návštěvě Mont Blancu 50 švýcarských franků, což podle názoru statistiků jest velmi málo, obnáší celkové vydání turistů na Mont Blancu 52 milionů švýcarských franků, v naší měně přibližně 90 milionů zl.

Šestnáctiletý skladatel.

Nedávno uspořádali ve Dvoře Králové soutěž na nejlepší pochod pro výstavu, která se tam bude letos konat. Ze sedmnácti návrhů vybrala porota jako nejlepší skladbu pochod, který složil sextán královédvorského gymnasia Karel Veselý. Vítěz hudební soutěže je nejmladším skladatelem, který se jí účastnil. Jeho skladba vyniká i nad skladby významných skladatelů.

Zdánlivý ráj.

Souostroví Samoa s blaženým klidem štědré tropické přírody bývá pokládáno za pozemský ráj. Jiná však je skutečnost, jak ji odhalule dr. B. C Wirth z havajské university. Pravda, domorodci žijí klidně, nepracují mnoho a příroda jim přece poskytuje denní bezpečnou obživu. Nejsou tísněni starostmi denního shonu, jejich život není však radostnější. Jsou totiž stiháni krutou metlou — cizopásníky. Jejich zdravotní stav je proto žalostný. Dr. B. C. Wirth zjistil, že z oněch 12 tisíců obyvatelů samojského souostroví dobrých 80 proc. trpí filariemi, hlísty, jež zaviňují mimo jiné též elefantiasis — onu příšerné zbytnění kůže a vaziva na některých údech. U 100 proc. domorodců byly zjištěny tasemnice. Cizopásníci se takto stávají největším problémem samojských ostrovů. Odstraniti je vyžadovalo by obrovských nákladů. Badatel dr. B. C. Wirth učinil však ještě jiná zajímavá pozorování. Na Havajských ostrovech, před nějakými 150 lety, tehdejší obyvatelstvo, jehož počet činil asi 30 tisíc duší, se skládalo z čistokrevných Polynesanů. Dnes se počet obyvatelstva sice o mnoho nezměnil, ale čistokrevných Polinesanů je jen 5 proc. obyvatelstva, a těch, kteří mají jen kapku polyneské krve, jen 15 proc. Stejně prudce pokračuje pochod míšení krve, v němž polynézská krev podléhá, též na Samojských ostrovech.

Hospodářský zpravodaj.

Růže.

Růže má mnoho nepřátel z říše hmyzů a proto musí míti pěstitel bdělé oko, aby jeho miláčci neutrpěly újmy. Tak vršky výhonů jsou často spředeny jemnými pavučinami dohromady a v tomto chumáčku hoduje malá housenka zavíječe růžového (Tortrix). Rozbalí-li se opatrně takový chomáček (ale pozor, housenka hledí proklouznouti — je obratná), nalezne se tu sežraný vršek a mladé lístky. Takové chomáčky listové nutno mačkati a tak škůdce ničiti. — Mšice listové obalují často celé vršky i poupata a neočistí-li se, jest veta po květu. Nejlépe vzíti dva měkké kartáče a jimi mšice s vršků stírati. Larvy pilatky růžové ožírají listí až na žebra a nutno je sbírati. Na výhonech na kůře sedívají přisáty mšice štítkové, škodí růžím vyssáváním šťav velice, nutno je seškrabovati s kmene. Vnitřek výhonů vyžírají larvy jiného druhu pilatek tak, že celý vršek vadne a sklání se dolů; nutno takový odříznouti a spálit, neboť uvnitř hlodá larva. A ještě jiní a jiní škůdci nadělají na růžích značných škod, zvláště z říše plísní, rzí a vůbec cizopasných hub. Nechť tedy pěstitel růží stále pozoruje své růže a bude míti stále co obírati, ale také se potěší z bohatého květenství. Ne tak ten, kdo nechá své růže nepovšimnuty na pospas té havěti!

Okurky, aby hojně nasadily, nutno takto ošetřovati: Každý výhon zaštípne se nad čtvrtým listem. Následkem toho vyvine nový boční výhon s květy plodovými a jakmile dosáhne oné délky, zaštípne se opět za čtvrtým lístkem. Tímto počinem rozvětví se trs okurek velmi souměrně a bohaté a na každém výborně se vyvinou plody. Že nutno okurky často zalévati a občas přihnojiti, jest samozřejmé, neboť tyto rostliny vyžadují dosti vláhy a živin též.

14

nami je jaksi mužským zaměstnáním.“

Zajímala ho každým okamžikem více a jako by teprve bedlivým pozorováním všechny její půvaby postřehl, sám sobě se přiznával, že je to zjev opravdu neobyčejně půvabný a zvláštní. Byla prostředně vysoká, chebná, krásné pleti a zvláštní jímavosti. Její hrdlo bylo pravidelné, krásně skrojené a mládé poprsí, ukryté v lehynké bílé bluzce, činilo ji rozkošnou. Krátká plátěná sukně a koketní střevíčky doplňovaly její úbor. Neměla klobouku a její tmavohnědé, téměř do černé barvy přecházející vlasy byly spleteny v moderní účes. Rozkošná, opakoval si v duchu, když diskrétním pohledem přelétl její postavu.

Také jí se baron Artur líbil. Byl vysoký, téměř hubený, ale jeho pohyby svědčily, že není předčasně zestárlý hýřil. Měl energické pohyby, příjemnou tvář a světlé vlasy hodily se dobře k jemné jeho pleti. Měl otevřený pohled a jakási bezstarostnost a bodrost prozrazovala jeho povahu, která se klonila k demokratickým zásadám, odchylným od ztrnulých a úzkoprsých náhledů jeho feudálních předků, ačkoliv nikdy se naprosto nezhostil onoho zvláštního něčeho, co v něm prozrazovalo šlechtice rodem. Po věky pěstěný a úzkostlivě šetřený separatismus šlechtický prosvítal každým jeho pohybem. I když

15.

se rozveselil a ve své mladické vznětlivosti zašel dale, než snad bylo dovoleno, přece jen byla tato bujnost jiná, než bylo možno pozorovati u jiných mladých mužů. Jsa vše tranně vzdělaný, pojil uhlazenost šlechtice s laskavostí vzdělance a výsledek činil velmi příjemný dojem.

Baron Artur byl znám v dámském světě víc, než snad si přál nebo toužil. Kdykoliv se objevil v hlavním městě na zábavách v bohatých a šlechtických rodinách, mnohý ohnivý a roztoužený pohled ho sledoval. Mladé paní, toužící po milostných dobrodružstvích, i svobodné slečny kladly dovedně nástrahy, aby tohoto mladého, zajímavého muže se zmocnily. Měl příležitost zahýřit si a napíti se rozkoše, jak by si byl přál, ale ku podivu, tenhle druh veselosti ho nevábil. Ne že by se býval snad bál nepříjemností, že by byl nepřítelem žen. Byl příliš chytrý, aby se dovedl vyhnouti všemu, co by bylo mohlo vrhnouti stín na jeho čest a dámy, jež se mu velmi diskretně nabízely, samy si nepřály, aby jejich jméno bylo do choulostivých záležitostí zapleteno. Nebyl jejich nepřítelem, s opravdovou rozkoší trávil hodiny hovorem s kráskami, jejichž rozhořené oči a skrývaný zmatek prozrazoval jejich slabost. Dovedl jemně a lehce dotýkati se tak zvané lásky

Chmelová zpráva ze Žatce.

V uplynulém týdnu byly na žateckém trhu chmelném větší obraty, neboť týdenní obrat činil as 400 centů. Kupováno v Žatci i na venkově, hlavně pro cizinu. Ceny se pohybují od 900 do 1.000 Kč za 50 kg. Také ve známkovně žatecké byl silnější ruch, neboť v právě prošlém týdnu se vypravilo 700 centů a od počátku sezony již 94.300 cel. centů. Vzrůst chmele za teplého počasí se v poslední době zlepšil. Některé chmelnice dosahují již horní drátěné konstrukce a nasazují silné a svěží odnože. V pozdě řezaných chmelnicí nebo v těch, jež byly zdržených ve vzrůstu dřepčíky, dosahuje chmel poloviny výše konstrukce. Ze škůdců se vyskytuje dále, hlavně v údolních polohách, mšice. Pěstitelé ji stříkají tabákovým výtažkem. (Český odbor Jednoty chmelařské v Žatci.)

Na Roudnicku je stav vzrůstu chmele ku konci června velmi uspokojivý. Chmel ve valné většině dorůstá již výše konstrukce a je zdravého vzhledu. Dostatečná vláha květnová a nynější tepla blahodárně zapůsobila na jeho vegetaci. Jarní žír dřepčíka byl celkem nepatrný. V polovině června se dostavil silný nálet mšice chmelové, proti níž pěstitelé s úspěchem provádí postřík. Škůdci nebo choroby jiného druhu konstatovány nebyly.

CENY OBILÍ.

Záznam 2.VII. soukromého obchodu — zač kupuje.

Žito	zl.	1.85	za 1 pud (16.38 kg)
Pšenice	„	3.30	„
Ječmen	„	1.95	„
Oves	„	1.95	„
Hrečka	„	.—	„
Proso	„	.—	„
Řepák	„	6.50	„
Hrách	„	.—	„
Fasole	„	.—	„
Mák	„	9.00	
Jetel	„	130—160.00	za 100 kg.

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 5 zl. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/12 zadních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.